

NAVODILA

za

organizacijo

in

potek prireditev rally obedience-a

»Spremenjeni in dopolnjeni pravilnik za organizacijo in potek prireditev rally obedience-a je bil sprejet in potrjen na skupnem zboru sodnikov za delo šolanih psov februarja 2007«.

Ta navodila so veljavna od 7. marca 2007 dalje.

Veljavnost

Navodila stopijo v veljavo 07.03.2007, ko jih je na svoji redni seji sprejel Upravni odbor KZS. S tem dnevom prenehajo veljati vsa prej veljavna navodila. Vsi strokovni organi KZS ter njene članice morajo spoštovati pravilnik. Določila tega pravilnika so usklajena z Zakonom o zaščiti živali. Navodila veljajo za vse stopnje preizkusov (izpite in tekmovanja).

Splošno

Izpiti in tekmovanja v R-O služijo več ciljem. Z opravljenim izpitom naj bi posamezni psi dokazali svojo usposobljenost za tekmovanja v tej disciplini, po drugi strani pa naj bi izpiti in tekmovanja doprinesli k zdravju in delovnim lastnostim naslednjih generacij psov delovne vzreje ter hkrati ponudili možnosti tekmovanja tudi psom tistih pasem, ki zaradi anatomske zgradbe ali drugih pasemskih posebnosti tradicionalno niso sodelovale na tekmovanjih v poslušnosti po klasičnih programih.

Kinološkim društvom in organizacijam priporočamo, da promovirajo in pospešujejo disciplino in programe Rally Obediencea, saj s tem pripomorejo k večji kinološki angažiranosti skrbnikov tudi tistih psov, ki imajo predvsem vlogo hišnih ljubljencev in spremljevalcev.

Vsa tekmovanja naj bi potekala v skladu s Pravilnikom o Rally Obedienceu. Določila tega pravilnika so obvezujoča za vse udeležence.

Vsi izpiti in tekmovanja v R-O naj bodo izpeljana v športnem duhu. Športno naj bo tudi vedenje udeležencev. Vsi nastopajoči morajo izpolniti iste zahteve.

Stopnjo izšolanosti, morajo priznati vse članice KZS. Opravljen izpit velja tudi kot potrdilo vzrejne ocene/vzrejne vrednosti, če tako predpišejo posamezni pasemski klubi ali druge strokovne komisije.

Obdobja preizkusov

Preizkusi stopenj RO-I do RO-IV lahko potekajo skozi vse leto, kadar to dopuščajo vremenske razmere in nista ogrožena zdravje in varnost živali in ljudi. V nasprotnem primeru naj se prireditve ne izvede oz naj se jih izvede v pokritem prostoru. O tem odloči sodnik. Sezono preizkusov za svoje območje lahko določi deželna organizacija (v nadaljevanju KZS).

Organizacija

Kinološke prireditve v Republiki Sloveniji prirejajo organizacije, članice KZS in organizacije, ki jih za to dejavnost pooblasti KZS. Vse prireditve so javne in morajo biti pod zaščito KZS ter dovoljene v letnem načrtu prireditev.

Datum in čas kinološke prireditve predlaga vsak prireditelj samostojno. Kandidati za prireditev morajo do 15. septembra prijaviti KZS vse prireditve za naslednje leto. Prireditve nižjega in državnega ranga morajo prijaviti predhodno leto. KZS bo zaščitila termin vsake potrjene prireditve. Če dve kinološki organizaciji izbereta isti termin za svojo prireditev, Komisija za prireditve KZS izvede usklajevalni postopek, skupaj z obema predlagateljema.

Za dokončno usklajevanje terminov, vseh kinoloških prireditev v državi, ter za ugotavljanje izpolnjevanja zahtevanih pogojev, v skladu z določili vseh strokovnih pravilnikov KZS, je pristojna Komisija za prireditve KZS pri Upravnem odboru KZS.

Dokumentacija, potrebna za izvedbo izpitov ali tekme šolanih psov

Celoten administrativni potek izpitov in tekmovanj šolanih psov se vodi s pomočjo računalniške podpore, imenovane „Kinos“. Program vsebuje, poleg navodil za uporabo, tudi vse potrebne dokumente za pripravo in izvedbo prireditve šolanih psov.

Organizator je dolžan izdelati katalog udeležencev, ki vsebuje podatke o vodniku in psu.

Strokovni kinološki kader

Vsi strokovno usposobljeni strokovni delavci morajo obvezno upoštevati vsa določila strokovnega pravilnika. Za morebitne kršitve se proti njim ukrepa v skladu z določili Pravilnika o disciplinski odgovornosti.

Vodja prireditve (VP)

Vodja prireditve (v nadaljevanju VP) je odgovoren za organizacijo preizkusa. Opravi in nadzoruje vse aktivnosti, ki so potrebne za pripravo in izvedbo prireditve. Zagotoviti mora, da preizkusi potekajo po pravilih in biti ves čas prireditve na razpolago zadolženim sodnikom.

VP ne sme nastopati s psom ali imeti še kakršne koli druge zadolžitve v okviru prireditve. Njegove naloge so:

- priskrbeti mora dovoljenja za prireditev,
- zagotoviti mora primerne terene za postavitve proge vsem stopnjam preizkusov,
- zagotoviti mora potrebno strokovno pomoč, npr. zapisnikarju, strokovnim osebam, ki merijo čas itd,
- zaščititi mora termin prireditve,
- zagotoviti mora vse rekvizite in ovire, ki so potrebne za nemoteno organizacijo izpita ali tekme,
- priskrbeti mora vse potrebne tiskovine, kot so sodniške pole za ocenjevanje vseh stopenj in obrazce za sodnike,
- zadolžen je za delovne knjižice, rodovnike, knjižice o cepljenju in kadar je zahtevano, potrdila o zavarovanju.

VP mora vsaj tri dni pred prireditvijo sporočiti sodniku kraj, začetek prireditve, opis dostopa, vrsto preizkusov in število udeležencev. Če tega ne izvrši, ima sodnik pravico odstopiti od sojenja. Dovoljenje za prireditev je potrebno pred pričetkom prireditve predložiti sodniku.

Sodnik

Sodnika z licenco določi Komisija za šolanje pri KZS ali pa ga povabi samo vodstvo kluba, ki prireditev organizira. Sodnik mora prireditelju pisno potrditi svojo udeležbo na prireditvi, na katero je vabljen oz. razporejen.

Število vabljenih sodnikov je prepuščeno organizatorju, ne glede na to pa lahko posamezni sodnik sodi 40 disciplin dnevno. Če sodnik smatra, da je sposoben soditi več psov, kot je predpisano lahko izjemoma sodi več disciplin, a ne več kot 60.

Vsak preizkus v RO-I, RO-II, RO-III in RO-IV ustreza eni disciplini. Za velike prireditve, ki jih določi KZS, lahko ta sprejme posebne določbe.

Sodnik:

- je zadolžen za korektno izvedbo po veljavnem pravilniku,
- je pooblaščen, da v primeru, ko se ne upošteva veljavnega pravilnika in njegovih navodil, prekine preizkus; razloge za prekinitve opiše v sodniškem poročilu,
- kritika sodniške ocene lahko povzroči opomin ali disciplinski ukrep,
- sodnikova odločitev je dokončna in neizpodbitna,
- je pooblaščen, da izloči poškodovanega ali kakorkoli hendikepiranega psa iz nadaljnega dela, ne glede na mnenje vodnika,

- je pooblaščen, da v primeru nešportnega vedenja, uporabe predmetov za motivacijo, fizične ali psihične zlorabe psa, kršitve pravilnika, kršitve v smislu varstva živali ali kršitve lepega vedenja, vodnika diskvalificira. Predčasno prekinitvev dela je potrebno v vsakem primeru označiti v delovni knjižici,
- odločitev o pritožbi je v rokah Komisije za šolanje pri KZS,
- KZS pritožbo, ki je bila posredovana, pošlje na Komisijo za šolanje pri KZS športnih psov, katera odloča kot zadnja instanca,
- ne sme z nekorektnim vedenjem motiti dela psa ali vplivati na psa.

Sodnik ne sme soditi psom, če:

- je njihov vodnik, oskrbnik ali lastnik,
- psom, katerih lastnik, vodnik ali skrbnik živi z njim v skupnem gospodinjstvu,
- psom, ki bi jih na prireditvi vodil vodnik, s katerim živi v skupnem gospodinjstvu (iz tega pravila so izvzete prireditve, za katere sodnika določa KZS)

Zapisnikar

Izvedba vaj na progi poteka zelo hitro in dinamično. Sodnika zato obvezno spremlja zapisničar, ki po njegovih navodilih sproti zapisuje ocene v ocenjevalne liste. Zapisničar je lahko pripravnik, inštruktor ali druga oseba z znanjem na področju rally obediencea, katerega priskrbi organizator.

Osebe za merjenje časa

Zagotoviti je treba 2 osebi za merjenje časa (ena uradna oseba in ena oseba za kontrolo).

Osebe za tehnično pomoč

Zagotoviti je treba vsaj dve osebi za tehnično pomoč z nalogo kontrolirati ovire in po potrebi sproti popravljati podrte ali premaknjene ovire, teh zagotavljati namestitev in prestavitve ovir po navodilih sodnika in druge naloge.

Udeleženci preizkusa

- udeleženci se morajo držati roka prijave,
- s prijavo se prijavljeni obveže, da bo poravnal prijavnino,
- vkolikor se posameznik iz kakršnega koli razloga prireditve ne bo mogel udeležiti, je to dolžan sporočiti vodji prireditve,
- udeleženec je dolžan imeti veljavna vsa veterinarska potrdila in potrdila v zvezi z zaščito živali, ki jih zahteva organizator,
- udeleženec mora spoštovati vsa navodila sodnika in vodje prireditve,
- psa mora predstaviti na športno neoporečen način,
- prireditev je zaključena, ko se razglasijo rezultati in predajo delovne knjižice,
- predčasno prekinitvev dela je potrebno v vsakem primeru označiti v delovni knjižici,
- v primeru diskvalifikacije se izničijo vse dosežene točke,
- vrstni red udeležencev se določa z žrebom; zaradi lažje izvedbe prireditve lahko organizator grupira pse po velikosti in temu prilagodi zaporedje njihovih nastopov.

Oprema vodnika in psa

Dovoljene so vse vrste ovratnic, ki pa ne smejo biti pripete na zateg. Prepovedana je uporaba električnih ovratnic, bodečih ovratnic ipd. Povodec mora biti iz usnja ali tekstila in dolg le toliko, da ob pravilni hoji poleg lahko rahlo ohlapno visi. Pri prosti vodljivosti ga vodnik nosi tako, da psu ni viden, ali pa obešenega z leve na desno, navzdol preko ramen. Vodnik nosi na vidnem mestu pritrjeno štartno številko, ki določa vrstni red nastopajočih v posameznih tekmovalnih razredih.

Oprema na progi

Vsa oprema na progi mora biti varna in odporna na različne vremenske razmere. Pri izvedbi prireditve je treba uporabljati izraze in znake, predpisane v Seznamu nalog.

Rally obedience vsebuje v celoti 72 različnih vaj. Vsako vajo predstavlja poseben znak. Najmanjša velikost znakov, ki simbolizirajo naloge na progi, je 20x26 cm, največja pa 30x36 cm (temu ustreza tudi A4 format). Znaki so lahko barvni, ni pa nujno.

Na vsakem znaku mora biti poleg grafične ponazoritve naloge zapisana tudi evidenčna številka te naloge iz Seznama nalog. Znaki, ki so v Seznamu nalog označeni z *, so lahko zaradi lažjega načrtovanja proge uporabljeni večkrat, zato morata biti za te naloge pripravljena vsaj po 2 znaka.

Vsi organizatorji tekmovanj morajo uporabljati znake, ki jih predpisuje ta Pravilnik.

Zagotoviti je treba tudi 21 nosilcev za znake (19 za maksimalno število znakov z nalogami in 2 za oznako štartne in ciljne linije).

Postaje za vaje na progi morajo biti oštevilčene z zaporednimi števkami. Dobro vidne zaporedne številke, visoke najmanj 7 cm, morajo biti nameščene na nosilce znakov z nalogami (ne velja za znaka za štart in cilj).

Ovire na progi

Stožci

Pri izvedbi nekaterih nalog se uporabljajo prometni stožci oz. drugi ustrezní predmeti, ki po svoji obliki ali sestavi ne pritegnejo pozornosti psa.

Višinski skoki

Uporabijo se lahko polne ovire ali ovire s prečko.

<u>Plečna višina psa</u>	<u>višina ovire</u>
manj kot 36 cm	20 cm
36 do manj kot 48 cm	30 cm
48 cm ali več	40 cm

Daljinski skok

Sestavljajo ga 3 različno visoke ovire (najnižja 15 cm, srednja največ 20 cm in najvišja največ 40 cm), dolge pribl. 150 cm in široke pribl. 20 cm. Na progi so postavljene v enakomernih razdaljah in si sledijo po velikosti. Skupna dolžina skoka je odvisna od plečne višine psa in sicer je enaka dvojni višini, predpisani za višinske skoke:

<u>Plečna višina psa</u>	<u>skupna dolžina ovire</u>
manj kot 36 cm	40 cm (uporabi se le nižji dve od treh ovir)
36 do manj kot 48 cm	60 cm (uporabi se le nižji dve od treh ovir)
48 cm ali več	80 cm (uporabijo se vse tri ovire)

Miza

Višina mize znaša cca 30 cm in se uporablja za vse pse, ne glede na plečno višino.

Tunel

Vhod v tunel mora biti iz trdega materiala. Tunel mora biti visok najmanj 60 cm in dolg 3 m. Uporablja se za vse pse, ne glede na plečno višino psa.

Slalom

Palice, teh mora biti 6, naj bodo toge, s premerom 3 do 5 cm. Palice so visoke najmanj 100 cm in največ 120 cm, razdalja med njimi je najmanj 50 cm in največ 65 cm.

Gugalnica

Gugalnica mora biti široka cca 30 cm. Višina srednje osi mora biti cca 40 cm. Gugalnica mora biti stabilna in nedrseča. Prečnih letvic se ne sme uporabljati. Za zelo majhne pse je dovoljeno uporabiti ustrezno obtežilo, ki pomaga prevesiti gugalnico.

Postavitev proge

Tekmovalni prostor, kjer se odvija prireditev, mora meriti najmanj 12m x 15m, priporočljive dimenzije pa so 12m x 24m. Prireditev je lahko na prostem ali v zaprtem prostoru (v tem primeru mora biti zagotovljena nedrseča talna podlaga).

Pred začetkom izpita/tekmovanja v vsakem razredu sodnik postavi progo z ustreznim številom postaj, kamor namesti znake, ki predstavljajo posamezne naloge, ki jih morajo udeleženci na predpisan način in v določenem zaporedju opraviti. Znake z nalogami na vsaki postaji postavlja sodnik sam, ko pripravlja tekmovalno oz. izpitno progo (pri tem mu lahko pomaga pripravnik ali zapisnikar).

Vsi znaki z nalogami morajo biti postavljeni na desni strani proge, razen znakov, ki zahtevajo spremembo smeri gibanja. Ti so lahko postavljeni na sami progi, da udeležencem olajšajo izvedbo zavojev.

Vodnik in pes izvajata vse naloge v bližini znakov – pred znaki ali pa levo od znakov.

Progo morajo sestavljati naloge, ki se uporabljajo v posameznih razredih in so podrobno opisane v tem pravilniku v poglavju z naslovom »Seznam nalog«, kjer so prikazani tudi znaki, ki predstavljajo vsako nalogo.

Skice vseh prog na posamezni prireditvi mora sodnik po končani prireditvi priložiti tudi svojemu poročilu.

Pred začetkom izpita/tekmovanja v vsakem R-O razredu je ogled proge, ki se ga sodelujoči udeležijo brez psov. Če je izpitnikov/tekmovalcev veliko, jih lahko sodnik razdeli v manjše skupine, s katerimi zaporedoma opravi ogled proge. V takem primeru mora sodnik ustrezno podaljšati čas, namenjen ogledu proge.

Razred RO-I

Izpitna/tekmovalna proga v razredu RO-I mora vsebovati 15 postaj (brez štarta in cilja). Na progi mora biti uporabljena vsaj 1 ovira (vaja 27, 29 ali 30). V tem razredu se lahko uporabljajo le naloge označene s številkami od 1-30, pri izvedbi prireditve sodnik sestavi progo iz Seznama nalog, ki je obvezna priloga Pravilniku.

Vaje v RO-I se lahko izvajajo na vrvici ali brez vrvice (odločitev, da tekmovalec vaje izvaja na vrvici ne vpliva na oceno). Če tekmovalec opravlja vaje na vrvici, mora pri vajah 25, 28 in 30 psa pred opravljanjem vaje odpeti s povodca in po zaključeni vaji psa zopet pripeti.

Razred RO-II

Izpitna/tekmovalna proga v razredu RO-II mora vsebovati 17 postaj (brez štarta in cilja). Na progi morata biti uporabljena vsaj 2 oviri (vaje 27, 29, 30 ali 41). Vaje v razredu RO-II se izvajajo brez vrvic.

V tem razredu se lahko uporabljajo le naloge označene s številkami od 1-45, pri izvedbi prireditve sodnik sestavi progo iz Seznama nalog, ki je obvezna priloga Pravilniku.

Razred RO-III

Tekmovalna proga v razredu RO-III mora vsebovati 19 postaj (brez štarta in cilja). Na progi morajo biti uporabljene vsaj 3 ovire (vaja 27, 29, 30 ali 41), od tega mora biti vsaj 1 skok iz Seznama nalog za RO-III (vaja 52, 55 ali 58). Vaje v razredu RO-III se izvajajo brez vrvice.

V tem razredu se lahko uporabljajo le naloge označene s števkami od 1-60, pri izvedbi prireditve sodnik sestavi progo iz Seznama nalog, ki je obvezna priloga Pravilniku.

Razred RO-IV

Tekmovalna proga v razredu RO-IV mora vsebovati 15 postaj (brez štarta in cilja), od tega 4 znake, ki določajo spremembo strani osnovnega položaja psa pri izvajanju vaj. Na progi mora biti uporabljena vsaj 1 ovira (vaja 27, 29 ali 30). Vaje v razredu RO-IV se izvajajo brez vrvice.

V tem razredu se lahko uporabljajo naloge od 1 do 30 (RO-I) in naloge od 61-72 (znaki, ki določajo način zamenjave strani osnovnega položaja psa pri opravljanju vaj). Pri izvedbi prireditve sodnik sestavi progo iz Seznama nalog, ki je obvezna priloga Pravilniku. Pes mora biti sposoben vse naloge iz RO-I izvajati tako na levi kot na desni strani ob vodniku.

Sodnik določi pozicijo (levo ali desno ob vodniku), kamor se pred pričetkom izvajanja vaj postavi pes. Pes mora v tej poziciji delati vse dokler ne pride do znaka, ki označuje menjavo strani.

Pogoji za udeležbo na izpitu

Psi poleženi pred 01.01.2006 morajo na dan izpita doseči predpisano starost. Pri tem ni izjem.

RO-I	14 mesecev
RO-II	16 mesecev
RO-III	18 mesecev
RO-IV	20 mesecev

Vsi psi poleženi po 01.01.2006 morajo imeti, poleg starostnih določil, opravljen še izpit B-Bh.

Pri izpiti lahko sodelujejo vsi psi, ne glede na velikost ali pasmo; sodelujejo lahko tudi nerodovniški psi, ki lahko na prireditvi nastopijo le če so čipirani, s čimer dokazujejo svojo istovetnost.

Izpite se opravlja v vrstnem redu (od RO-I do RO-IV). Pri tem ni izjem.

Izpit lahko pes opravlja v društvu ali na tekmovanju. Če k opravljanju izpita pristopi na tekmi, lahko poleg opravljanja izpita v istem razredu tudi tekmuje, v tem primeru se rezultat, ki je bil osvojen na tekmi šteje v končno skupno oceno.

En vodnik lahko opravlja izpit z več različnimi psi. V primeru, ko pes uspešno opravi izpit, sme opravljati naslednjo stopnjo izpita čez štiri tedne.

Goneče psice lahko nastopajo, potrebno pa je, da so nameščene stran od ostalih udeležencev in nastopajo na koncu prireditve. Breje in doječe psice ne smejo nastopati. Bolne živali in tiste, pri katerih se sumi, da so okužene, so izključene iz vseh prireditev.

Pogoji za udeležbo na tekmi

Tekmovanj v razredu RO-I se lahko udeleži tekmovalec, ki je predhodno opravil izpit v razredu RO-I.

Tekmovanj v razredu RO-II se lahko udeleži tekmovalec, ki je predhodno opravil izpit iz RO-II in je vsaj 2x tekmoval v razredu RO-I.

Tekmovanj v razredu RO-III se lahko udeleži tekmovalec, ki je predhodno opravil izpit v razredu RO-III in je vsaj 2x tekmoval v razredu RO-II.

Tekmovanj v razredu RO-IV se lahko udeleži tekmovalec, ki je predhodno opravil izpit v razredu RO-IV in je vsaj 2x tekmoval v razredu RO-III.

V vsakem posameznem razredu lahko tekmovalec tekmuje neomejeno dolgo, a le dokler ne prestopi v višji razred. Da lahko tekmovalec prestopi v višji razred, mora v vsakem posameznem razredu tekrovati vsaj dvakrat (poleg izpita). Po prestopu v višji razred tekmovalec ne more več tekrovati v nižjem (razen v razredih RO-III in RO-IV, kjer lahko tekmovalec tekmuje neomejeno dolgo in lahko neomejeno prestopa med razredoma).

En vodnik lahko tekmuje z več različnimi psi, isti pes pa ne more tekrovati z različnimi vodniki. Posamezen pes lahko na isti dan tekmuje le v enem razredu.

Goneče psice lahko tekmujejo, potrebno pa je, da so nameščene stran od ostalih udeležencev in nastopajo na koncu prireditve. Breje in doječe psice ne smejo tekrovati. Bolne živali in tiste, pri katerih se sumi, da so okužene, so izključene iz vseh prireditev.

Izvedba posameznih delov izpita / tekme

V kategorijah RO-I, RO-II in RO-IV vodnik opravlja vaje posamezno, v kategoriji RO-III pa v paru. V kolikor je število neparno, lahko delajo v trojki, oziroma mora organizator preskrbeti rezervnega psa. En vodnik s psom opravlja vaje poslušnosti, drugi pes opravlja vajo odlaganja. Odlaganje mora biti za samice in samce ločeno. V primeru, da pes, ki odlaga zmoti psa, ki opravlja izpit/tekmo, lahko slednji nastopi še enkrat, po koncu ocenjevanja ostalih psov.

Vodnik lahko na progi psa ves čas vodi, se z njim sporazumeva in ga motivira na več načinov – z besedami, znaki in/ali s svojo telesno govorico – ne sme pa se ga dotikati. Tudi svoja povelja, s katerimi zahteva od psa, naj opravi določeno nalogo, lahko vodnik izrazi na različne načine - z besedami, znaki in/ali svojo telesno govorico. Tudi če vodnik za povelje hkrati uporabi več različnih načinov, to šteje za eno (združeno) povelje. Dovoljena je uporaba klikerja. Priboljškov in drugih motivacijskih predmetov na progi ne sme uporabljati.

Ponavljjanje povelj šteje za napako. Če sodnik oceni, da se pes na prvo povelje ni odzval in je vodnik povelje kakor koli ponovil, oceno vaje ustrezno zniža. Uporablja se lahko kateri koli jezik, vendar pa mora biti za isto dejanje uporabljena ista beseda.

Pes in vodnik se po progi gibljeta tako, da hodi pes sproščeno in usklajeno z vodnikovim gibanjem ob vodnikovi levi (ali desni - v razredu RO-IV) nogi, pri čemer vodnika ne sme ovirati. Vsa odstopanja ustrezno znižajo oceno vaje.

Vse obrate (90°, 180°, 270° ali 360°) mora vodnik izvesti na mestu, pes pa se med obratom prilagaja vodniku. Pri vseh obratih v levo mora pes ves čas ostati v položaju poleg ob levi nogi tako, da se ob vodniku pomika vzvratno. Vse zavoje pri spremembah smeri v gibanju (90° v levo ali desno) mora vodnik izvesti pravokotno in ne krožno. Vsa odstopanja ustrezno znižajo oceno vaje.

Izpit/tekmo mora pes začeti v osnovnem položaju (razen v kategoriji RO-IV, kjer začetno pozicijo psa določi sodnik). Vodnik se ne prijavlja in odjavlja od izpita, postavi se na štartno črto in na sodnikov znak prične z izvajanjem vaj, preizkus se konča ko vodnik in pes prečkata znak za ciljno črto. Vse elemente kot so obrati, ustavljanje, spremembe tempa ipd. izvede vodnik samostojno.

V kolikor vodnik zaradi svoje invalidnosti ali invalidnosti psa (gluhi, slepi psi) ne more izvesti vaj pravilno, mora pred izvajanjem izpita/tekme s tem dejstvom seznaniti uradujočega sodnika, vendar se ga ocenjuje pod enakimi pogoji kot ostale udeležence.

Ocenjevanje

Pri skupni oceni posamezne discipline je potrebno podeliti cele točke. Pri izpitu se končna ocena podaja opisno „opravil“ ali „ni opravil“. Ocena „opravil“ se poda, v kolikor sta vodnik in pes dosegla 70% uspešnost. Končna ocena na tekmovanjih se poda v obliki točk. Za pozitivno opravljen izpit/tekmo šteje, če sta vodnik in pes dosegla 70% uspešnost.

Sodnik po lastni presoji ocenjuje posamezne vaje glede na odstopanja od idealne izvedbe. Izvedbo posameznih vaj sodnik ovrednoti z ocenami odlično (5 točk), prav dobro (4 točke), dobro (3 točke), zadovoljivo (2 točki), komaj zadovoljivo (1 točka) ali nezadovoljivo (0 točk). Izvedba vaj na progi poteka zelo hitro in dinamično.

Izvedba vaj na progi poteka zelo hitro in dinamično. Sodnik ocenjuje izvedbo psa in ne vodnikovega načina vodenja. Idealno in najbolje ocenjeno je, če pes na progi intenzivno sodeluje z vodnikom in pri tem izvaja vse vaje sproščeno, natančno in tako, da nemudoma reagira na vodnikove zahteve. Vsa odstopanja od idealne izvedbe štejejo za napake in ocena posameznih vaj se, glede na stopnjo odstopanja, ustrezno zniža.

Nezadovoljivo ocenjena vaja

Z oceno nezadovoljivo (0 točk) sodnik oceni vajo v naslednjih primerih:

- pri nepopolni oz. pomanjkljivi izvedbi vaje
- kadar je med vajo pes v izrazito napačnem položaju
- kadar vodnik ali pes podreta ali prestopita stožec
- kadar pes z gobcem zgrabi rekvizite na progi
- odiranje od ovire ali podrtja prečka pri skakalni oviri.

Za 3 nezadovoljivo ocenjene vaje se udeleženec v končni razvrstitvi razporedi v kategorijo nevrščenih tekmovalcev.

Diskvalifikacija

Diskvalifikacija brez možnosti dokončanja vaj na progi povzroči:

- vodnikova grobost do psa v kakršni koli obliki (zateg vrvice, cukanje psa, udarec psa, grozilna telesna govorica vodnika, vpitje na psa in ostale psihične in fizične grobosti), ki je strogo prepovedana (če želi, lahko sodnik vodnika pred diskvalifikacijo zaradi grobosti enkrat opozori. Vodnik, ki ga sodnik diskvalificira zaradi grobosti do psa, mora progo zapustiti takoj),
- izguba nadzora nad psom (če pes uide s proge in se po treh vodnikovih klicih ne vrne k vodniku)

Diskvalifikacijske napake, kjer lahko vodnik do konca opravi naloge na progi, če to želi

- prekoračitev dovoljenega časa
- vaba s hrano ali predmetom
- nepravilno zaporedje izvajanja vaj na progi
- opravljanje potrebe na tekmovalnem prostoru
- nenehno zategnjena vrvice (pri RO-I)

Čas

Izpitnik/tekmovalec ima na voljo 3 minute časa, v katerem mora opraviti vse vaje. Prekoračitev tega časa pomeni diskvalifikacijo.

Izmerjen čas (pri tekmovalcih) se ne upošteva pri končni oceni, odloča le v primeru, kadar več tekmovalcev doseže enak rezultat.

Izmerjen čas (pri izpitnikih) se ne upošteva pri končni oceni, razen če izpitnik prekorači po pravilniku določen časoven minimum.

Točkovanje

Kategorija	Možne točke	Št. točk za pozitivno Opravljen preizkus
RO-I	75	52
RO-II	85	59
RO-III	95	66
RO-IV	75	52

Na koncu tekmovalnega obdobja se bodo podeljevale točke glede na dosežene uvrstitve tekmovalcev. Točke lahko prejme le 21 pozitivno uvrščenih tekmovalcev. V primeru, ko si več tekmovalcev deli isto mesto, prejmejo točke za doseženo mesto vsi tekmovalci. Točke se bodo podeljevale po naslednjem ključu:

1. mesto – 25 točk	8. mesto – 14 točk	15. mesto – 7 točk
2. mesto – 22 točk	9. mesto – 13 točk	16. mesto – 6 točk
3. mesto – 20 točk	10. mesto – 12 točk	17. mesto – 5 točk
4. mesto – 18 točk	11. mesto – 11 točk	18. mesto – 4 točk
5. mesto – 17 točk	12. mesto – 10 točk	19. mesto – 3 točk
6. mesto – 16 točk	13. mesto – 9 točk	20. mesto – 2 točk
7. mesto – 15 točk	14. mesto – 8 točk	21. mesto – 1 točk

Končna ocena

Seštevek točk, ki jih vodnik in pes dosežeta za posamezne vaje na progi, pomeni njun rezultat, ki določa tudi njuno končno uvrstitev na posamezni tekmi.

Izključno glede na dosežene točke (razen v primerih enakega števila točk pri več tekmovalcih, ko o končni razvrstitvi prvih treh odloča doseženi čas), se po končanem tekmovalstvu ugotovi, kateri tekmovalci so zasedli prva tri mesta. Če je tudi v še tem primeru rezultat enak, si psi delijo osvojeno mesto. Na pokalnih tekmah, v tem primeru, o prejetju pokala odloča starost psa; prednost ima mlajši pes.

Nazivi

Naziv Državni prvak v rally obedienceu (CACT RO) in (Rezerva CACT RO) lahko pridobijo le rodovniški psi, nerodovniški psi pridobijo naziv „Državni zmagovalec v rally obedienceu“.

Vsi predvideni nazivi se bodo podeljevali po poteku poskusnega obdobja, predvidoma po 01.01.2009. Do tedaj vsi zmagovalci posameznih razredov (rodovniški ali ne-rodovniški) pridobijo naziv Državni zmagovalec v Rally obedience-u.

Na koncu tekmovalne sezone se podeli naziv Državni prvak v rally obedienceu (oz državni zmagovalec – do l. 2009) ; podeli se na zahtevo, ki jo lastnik poda Kinološki zvezi Slovenije. Za pridobitev naziva je potrebno predložiti dve najbolje ocenjeni kandidaturi v razredu RO-III in dve najbolje ocenjeni kandidaturi v razredu RO-IV.

Tudi nazive Državni zmagovalec v razredih RO-I in RO-II se podeli na koncu tekmovalne sezone ; podeli se na zahtevo, ki jo lastnik poda Kinološki zvezi Slovenije. Za pridobitev naziva v posameznem razredu se upošteva 4 najbolje ocenjene pozitivne rezultate. V kolikor imajo tekmovalci v posameznem razredu manj kot 4 pozitivne rezultate se tudi ti štejejo na koncu sezone v skupni končni zbir v posameznem razredu.

V kolikor bo imelo, na koncu tekmovalne sezone, več tekmovalcev enako število točk v skupnem končnem zbiru, odloča o skupni uvrstitvi seštevek časa štirih upoštevanih tekem.

Delovna knjižica

Ob prijavi na tekmovanje je vodnik dolžan za vsakega psa predložiti njegovo delovno knjižico. Brez delovne knjižice udeležba na R-O prireditvi (razen za pse, ki se R-O prireditve udeležijo prvič in so poleženi po 01.01.2006) ni mogoča. Izdajo delovne knjižice urejajo predpisi organizacije, ki je zadolžena za posameznega tekmovalca. Potrebno je zagotoviti, da ima vsak pes samo eno delovno knjižico. Odgovornost za to nosi organizacija, ki je izdala knjižico.

V delovno knjižico se vpišejo vsi rezultati doseženi na tekmovanju in vsi pozitivno opravljeni izpiti. V primeru, kadar vodnik samostojno prekine nadaljevanje preizkušnje, se v delovno knjižico vnese opomba »pomanjkljivo zaradi prekinitve izvajanja«. V primeru, kadar vodnik umakne psa zaradi očitne poškodbe ali pa jo ugotovijo na veterinarskem pregledu, se vnese v knjižico opomba »prekinitve zaradi bolezni«. V primeru, da pes na preizkusu dobi 3 nezadovoljivo ocenjene vaje, se ga v končni uvrstitvi razporedi v kategorijo nevrščenih tekmovalcev in se v delovno knjižico vpiše opomba „nevrščen“. V primeru diskvalifikacije se v delovno knjižico vpiše opomba „diskvalificiran“.

Odgovornost

Prireditelj odgovarja samo za škodo, ki so jo povzročili izvajalci (osebje prireditve oziroma višja sila) v času trajanja prireditve.

Lastnik psa je odgovoren za vsako škodo, ki jo njegov pes povzroči osebi ali stvari. Kot lastnik psa mora zato imeti zavarovanje. Za nesreče v času celotne prireditve odgovarja vodnik zase in za svojega psa. Navodila sodnika in organizatorja izvaja po lastni volji in na lastno odgovornost.

Cepjenja

Potrdilo o obveznih cepljenjih (knjižico o cepljenjih) je potrebno pred začetkom preizkusa na zahtevo predložiti sodniku oziroma vodji prireditve.

Nadzor preizkusa

Nadzor lahko vrši le strokovni pooblaščenec KZS, ki preveri ali je potek preizkusa v skladu s predpisanimi navodili.

Varovanje podatkov

Po 25. členu Zakona o varovanju osebnih podatkov so upravljalci osebnih podatkov in pogodbeni delavci dolžni zagotoviti zavarovanje osebnih podatkov vseh udeležencev prireditve.

Posebne določbe

KZS lahko samostojno ali v skladu z zakoni razširi splošne določbe za svoje območje delovanja, npr.: pogoji za pristop, veterinarske do določbe, pravila o zaščiti živali, sanitetne določbe

Izpiti in tekmovanja R-O bodo veljavni le, če so bili opravljeni v okviru KZS v društvih, ki so članice te zveze in pri slovenskem sodniku.

Disciplinska pravila

Organizator izpitov je odgovoren za vzdrževanje reda in varnosti na prireditvi. V primeru kršitve reda in varnosti na prireditvi lahko sodnik prireditev prekine. Prireditev se lahko prekine tudi zaradi večjih vodnikovih kršitev tega predpisa, predpisov o zaščiti živali in v primeru neprimernega obnašanja. V takšnem primeru mora odgovorna oseba (sodnik) pripraviti poročilo oziroma prijavo KZS. To poročilo je osnova za izvedbo disciplinskega postopka v pristojni organizaciji. V kolikor pristojno društvo ne ukrepa, se na podlagi pravil disciplinskega pravilnika KSZ sproži disciplinski postopek proti društvu. Sodnik je dožan vsakega vodnika, ki grobo ravna s psom, takoj diskvalificirati in nadalje postopati po veljavnih predpisih. Izločitev kršitelja iz društva ali organizacije objavi pristojni organ.

Odločitev odgovorne osebe (sodnika) je dokončna. Vsako kritiziranje dela sodnika oziroma sojenja ima lahko za posledico prenehanje opravljanja izpita in uvedbo nadaljnjih disciplinskih ukrepov zoper kršitelja. V primeru utemeljenih zadržkov na oceno – kršitve predpisov/pravil s strani sodnika je pritožba možna.

Pritožba

Pritožba se poda v pisni obliki Kinološki zvezi Slovenije, oziroma njenemu strokovnemu organu, Komisiji za šolanje psov.

Pisno pritožbo mora tožnik posredovati vodstvu društva, ki je organizator prireditve. Pritožbo morajo podpisati predsednik društva in najmanj 2 priči. Pritožba mora biti posredovana pristojnemu organu Komisiji za šolanje psov pri KZS v roku 8 dni od zaključka prireditve. Razsodba v korist pritožnika ne vpliva retrogradno na spremembo ocene dela na izpitu. Video posnetki ne morejo biti del pritožbe.

Pritožbo se lahko poda v utemeljenih primerih, ki se ne nanašajo na oceno dela, temveč na kršitve pravilnika s strani sodnika. Dejstvo, da je pritožba prejeta, ne pomeni, da bo spremenjena ocena sodnika.

Prehodno obdobje

Komisija za šolanje pri KZS predlaga, da se vsem psom, ki so v času pred uveljavitvijo tega pravilnika, opravili preizkus znanja v kategorijah RO-II In RO-III omogoči priznanje le-teh kategorij. Pes mora na tekmi pristopiti z delovno knjižico, s katero dokazuje že prej opravljen preizkus znanja.

Izobraževanje strokovnega kadra

Vodje šolanja RO

Vodja RO-I in RO-II je polnoletna oseba, ki je strokovno usposobljena, da samostojno vodi skupino tečajnikov osnovnega RO šolanja v kinološkem društvu ali pasemski organizaciji ter jih usmerja in poučuje, da izšolajo svoje pse do izpita RO-I in RO-II. Za pridobitev naziva mora kandidat:

- izšolati vsaj enega psa in z njim uspešno opraviti izpit B-Bh,
- obiskovati ustrezen seminar, ki ga je organizirala KZS po predpisanem programu in zajema poznavanje teoretičnega in praktičnega dela pouka v začetnem tečaju šolanja psov,
- opraviti teoretični in praktični preizkus znanja pred komisijo za izobraževanje in izpite pri KZS.

Vodja RO-III in RO-IV je polnoletna oseba, ki je strokovno usposobljena, da samostojno vodi skupino tečajnikov nadaljevalnega RO šolanja v kinološkem društvu ali pasemski organizaciji ter jih usmerja in poučuje, da izšolajo svoje pse do izpita RO-III in RO-IV. Za pridobitev naziva mora kandidat:

- izšolati vsaj enega psa in z njim uspešno opraviti izpit RO-IV,
- obiskovati ustrezen seminar, ki ga je organizirala KZS po predpisanem programu in zajema poznavanje teoretičnega in praktičnega dela pouka v nadaljevalnem tečaju šolanja psov,
- opraviti teoretični in praktični preizkus znanja pred komisijo za izobraževanje in izpite pri KZS.

Pripravnštvo za kinološke sodnike

Kandidat za sodniškega pripravnika (v nadaljevanju pripravnik) je lahko vsak član kinološke organizacije – članice KZS, ki najmanj pet let aktivno deluje v okviru matične organizacije, ne da bi za to prejemal denarno ali drugačno nadomestilo.

Kandidati za pripravnike se morajo obvezno udeležiti pripravljalnega seminarja, ki ga organizira Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS in opraviti preverjanje znanja – izpit. Po opravljenem izpitu, si mora pripravnik izbrati mentorja, v skladu z določbami pravilnika o mentorstvu.

Pripravnik za ocenjevanje dela psov za RO mora stažirati na vsaj treh R-O izpiti/tekmah, pri vsaj 2 različnih sodnikih. Po opravljenih stažiranjih in pozitivni oceni mentorja, pripravnik pristopi k opravljanju sodniškega izpita, ki je sestavljen in teoretičnega in praktičnega dela. Po opravljenem sodniškem izpitu pridobi naziv „Kinološki sodnik za rally obedience”.

Sprejetje

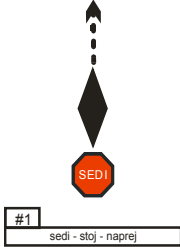
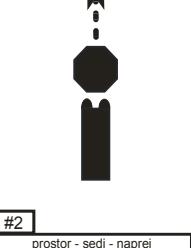
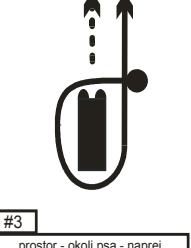
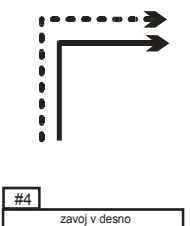
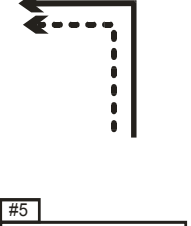
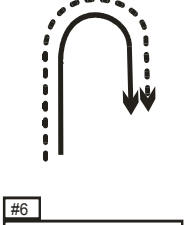
Delni zbor sodnikov za delo je 16. februarja sprejel Pravilnik rally obediencea, Upravni odbor KZS pa je odločitev delnega zbora sodnikov potrdil 07.03.2007. Predlagano je dvoletno testno obdobje, ki preteče 31.12.2008. V tem času se programi in organizacija testirajo ter se letno dopolnjujejo in popravljajo. Po koncu testnega obdobja sledi uraden sprejem discipline, z vsemi možnimi nazivi, predvidoma 01.01.2009.

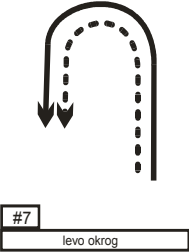
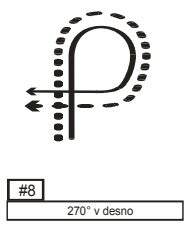
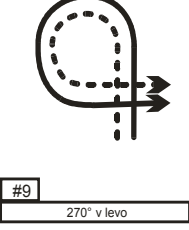

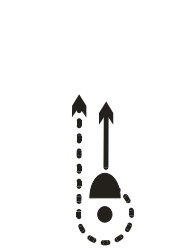
Besedilo pravilnika in tekmovalnega sistema se bo v letu 2008, na predlog zainteresiranih, spremenil. Javnost bo o tem obveščena do 25.02.2008. Do takrat velja ta Pravilnik.

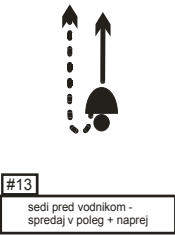
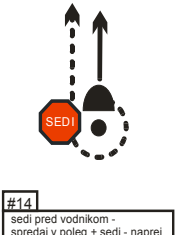
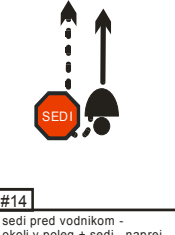

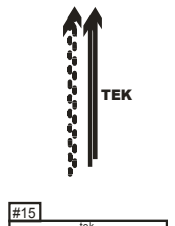
SEZNAM NALOG

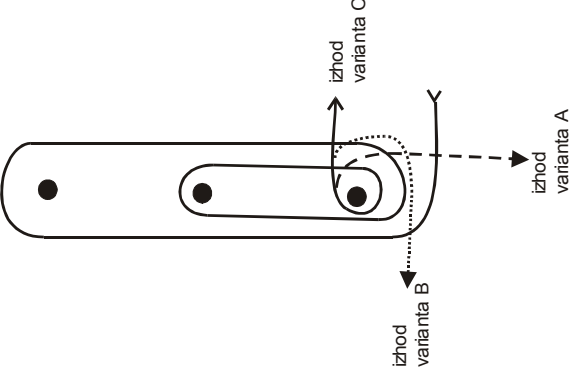
Naloge, označene z zvezdico, se na progi lahko ponavljajo

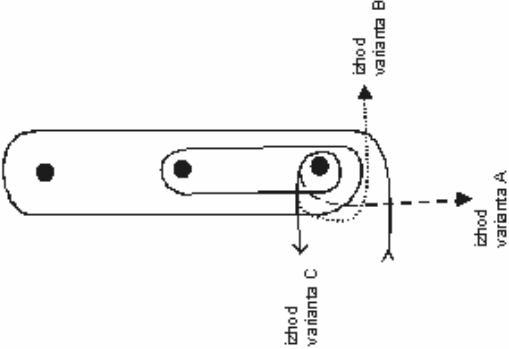
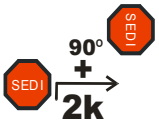
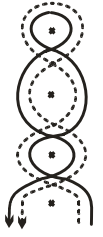

NALOGE IN ZNAKI ZA RAZRED RO-I (naloge št. 1-30)

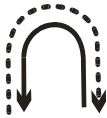
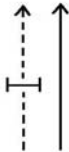

	1. Sedi – Stoj Pes hodi poleg ob vodniku do znaka, vodnik se ustavi, pes najprej sede, nato pa na vodnikovo povelje vstane in obstoji na mestu. Vodnik nato psa iz stoječega položaja odpelje poleg naprej.
	2. Prostor – Sedi Pes hodi poleg ob vodniku do znaka, vodnik se ustavi in poveljuje psu Prostor. Pes tako najprej leže, nato pa iz položaja prostor na povelje sede, pri tem pa ne sme najprej vstati in se šele nato vnesti. Ko pes sedi, ga vodnik odpelje poleg naprej.
	3. Prostor – Okoli psa Pes hodi poleg ob vodniku do znaka, vodnik se ustavi in psu poveljuje prostor in naj počaka, obkroži psa v smeri nasprotni urinemu kazalcu, nato pa se postavi v izhodiščni položaj in odpelje psa iz ležečega položaja naprej proti naslednji postaji.
	4. Zavoj v desno* Pes hodi poleg ob vodniku, vodnik zavije pravokotno (90°) v desno in nadaljuje hojo v novi smeri, pes pa ga pri tem ves čas spremlja v položaju poleg.
	5. Zavoj v levo* Pes hodi poleg ob vodniku, vodnik zavije pravokotno (90°) v levo in nadaljuje hojo v novi smeri, pes pa ga pri tem ves čas spremlja v položaju poleg.
	6. Zavoj 180° v desno Pes hodi poleg ob vodniku, vodnik se na mestu obrne za 180° v desno in nadaljuje hojo v smeri od koder je prišel, pes pa mu med zavojem sledi v položaju poleg. Zavoj se izvede v takem obsegu, da lahko vodnik in pes nadaljujeta proti naslednji vaji.

	7. Zavoj 180° v levo Pes hodi poleg ob vodniku, vodnik se obrne na mestu za 180° v levo in nadaljuje hojo v smeri od koder je prišel. Vodnik se obrača na mestu, pes pa mu med zavojem sledi v položaju poleg. Zavoj se izvede v takem obsegu, da lahko vodnik in pes nadaljujeta proti naslednji vaji.
	8. Zavoj 270° v desno Pes hodi poleg ob vodniku, pri znaku naredita zavoj za 270° (= 3/4 kroga) v desno. Vodnik se obrača na mestu, pes pa mu med obratom sledi v položaju poleg. Zavoj se začne v desno smer, izhod pa je v levo od smeri prihoda v zavoj.
	9. Zavoj 270° v levo Pes hodi poleg ob vodniku, pri znaku naredita zavoj za 270° (= 3/4 kroga) v levo. Vodnik se obrača na mestu, pes pa se med obratom pomika ritensko ob vodniku v položaju poleg. Zavoj se začne v levo smer, izhod pa je v desno od smeri prihoda v zavoj.
	10. Zaključek - v osnovni položaj okrog vodnika* Pes sedi pred vodnikom. Vodnik od psa zahteva, naj se premakne v položaj poleg tako, da vodnika obkroži za hrbtom in sede, ko pride v položaj poleg.
	11. Zaključek - v osnovni položaj pred vodnikom v levo* Pes sedi pred vodnikom. Vodnik od psa zahteva, naj se premakne v položaj poleg tako, da se pred vodnikom umakne v levo v osnovni položaj in tam sede. Dovoljena je tudi »flip« izvedba zaključka odpoklica (pes skoči v zrak, se med skokom obrne in pristane v sedečem položaj levo od vodnika).
	12. Sedi pred vodnikom in naprej poleg (pes pride v osnovni položaj okoli vodnika - po desni) Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se zaustavi in zahteva od psa, naj sede predenj. Ko vodnik obmiruje, se pes zato giblje še nekoliko dlje naprej in se nato obrne proti vodniku ter sede predenj. Ko vodnik obstoji, se pes v položaju poleg ne sme ustaviti ali sestiti. Ko pokliče psa predse, sme vodnik stopiti 1-3 korakov nazaj tako, da s tem omogoči psu, da se obrne proti njemu. Vodnik ne sme stopiti v stran ali se postaviti pred psa; pes mora sestiti natančno pred vodnika. V končnem delu naloge nadaljuje vodnik s hojo naprej. Ko začne hoditi zahteva od psa, naj se mu umakne v desno in ga obkroži v smeri urinega kazalca tako (= zaključek v poleg okrog vodnika po desni), da pride na levo stran v položaj poleg. Ko se znajde v položaju poleg, pes ne sme sestiti ampak mora naprej spremljati gibanje vodnika.

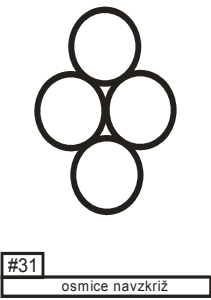
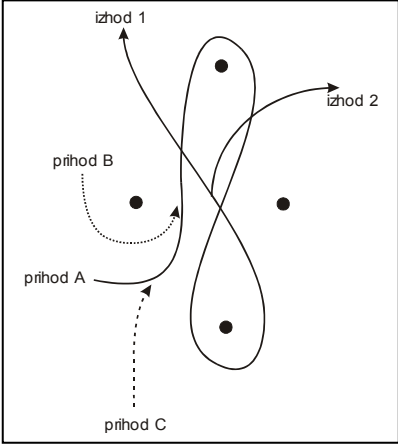
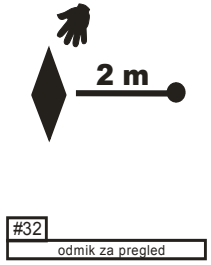
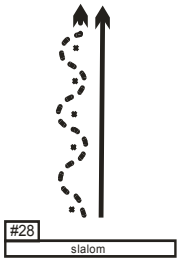

	13. Sedi pred vodnikom in naprej poleg (pes pride v osnovni položaj tako, da se umakne v levo in se obrne v smer gibanja) Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se zaustavi in zahteva od psa, naj sede predenj. Ko vodnik obmiruje, se pes zato giblje še nekoliko dlje naprej in se nato obrne proti vodniku ter sede predenj. Ko vodnik obstoji, se pes v položaju poleg ne sme ustaviti ali sestiti. Ko pokliče psa predse, sme vodnik stopiti 1-3 korakov nazaj tako, da s tem omogoči psu, da se obrne proti njemu. Vodnik ne sme stopiti vstran ali se postaviti pred psa; pes mora sestiti natančno pred vodnika. V končnem delu vaje – zaključek v hojo poleg - vodnik zahteva od psa, naj se mu umakne v levo, se obrne v smer vodnikovega gibanja ter nadaljuje s hojo v položaju poleg. Ko se znajde v položaju poleg, pes ne sme sestiti ampak mora naprej spremljati gibanje vodnika.
	14. Sedi pred vodnikom – v osnovni položaj okoli vodnika po desni – sedi Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se zaustavi in zahteva od psa, naj sede predenj. Ko vodnik obmiruje, se pes zato giblje še nekoliko dlje naprej in se nato obrne proti vodniku ter sede predenj. Ko vodnik obstoji, se pes v položaju poleg ne sme ustaviti ali sestiti. Ko pokliče psa predse, sme vodnik stopiti 1-3 korakov nazaj tako, da s tem omogoči psu, da se obrne proti njemu. Vodnik ne sme stopiti vstran ali se postaviti pred psa; pes mora sestiti natančno pred vodnika. V končnem delu vaje – zaključek v sedi poleg – vodnik zahteva od psa, naj ga obkroži zadaj v smeri urinega kazalca in se mu na levi strani pridruži v položaj poleg, kjer sede. Tedaj vodnik psa odpelje poleg naprej proti naslednji postaji.
	15. Sedi pred vodnikom – v osnovni položaj s pomikom v levo – sedi Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se zaustavi in zahteva od psa, naj sede predenj. Ko vodnik obmiruje, se pes zato giblje še nekoliko dlje naprej in se nato obrne proti vodniku ter sede predenj. Ko vodnik obstoji, se pes v položaju poleg ne sme ustaviti ali sestiti. Ko pokliče psa predse, sme vodnik stopiti 1-3 korakov nazaj tako, da s tem omogoči psu, da se obrne proti njemu. Vodnik ne sme stopiti vstran ali se postaviti pred psa; pes mora sestiti natančno pred vodnika. V končnem delu vaje – zaključek v sedi poleg – vodnik zahteva od psa, naj se mu umakne v levo in sede v položaju poleg. Tedaj vodnik psa odpelje poleg naprej proti naslednji postaji.
	16. Počasna hoja Pes hodi poleg ob vodniku, vodnik upočasni gibanje tako, da je očitno počasnejše od normalnega gibanja, pes ga pri tem ves čas spremlja v položaju poleg.
	17. Tek Pes hodi poleg ob vodniku, vodnik pospeši gibanje v rahel tek tako, da je očitno hitrejše od normalnega gibanja, pes ga pri tem ves čas spremlja v položaju poleg. Vodnik se pomika tako hitro, da začne pes teči (vsaj v kasu).

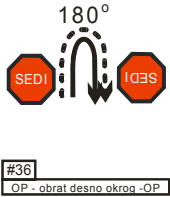

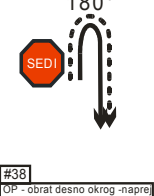
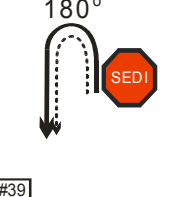
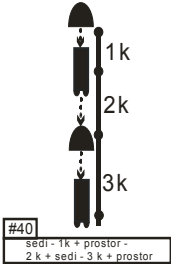
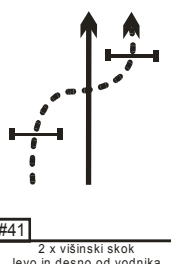
#18 OP - korak v desno - OP - napre	18. Osnovni položaj – Korak vstran v desno – Osnovni položaj Pes hodi poleg ob vodniku in sede, ko se vodnik ustavi,. Vodnik se premakne za en korak v desno, povečuje psu poleg, priključi levo nogo in obmiruje. V idealnem primeru se pes s prečnim križanjem prvih in zadnjih nog hkrati z vodnikom pomakne v novi položaj poleg vodnika in sede. Tedaj vodnik odpelje psa poleg naprej proti naslednji postaji na progi.
#19 OP - 90° na mestu desno - OP	19. Osnovni položaj – ¼ kroga (90o) na mestu v desno - Osnovni položaj Pes sedi levo ob vodniku v položaju poleg. Vodnik se na mestu zasuka za 90° v desno in obmiruje. Pes se pomakne hkrati z vodnikom in ponovno sede, ko vodnik obmiruje. Tedaj vodnik odpelje psa poleg naprej proti naslednji postaji.
#20 OP - 90° na mestu levo - OP	20. Osnovni položaj – ¼ kroga (90o) na mestu v levo - Osnovni položaj Pes sedi levo ob vodniku v položaju poleg. Vodnik se na mestu zasuka za 90° v levo in obmiruje. Pes se pomakne hkrati z vodnikom in ponovno sede, ko vodnik obmiruje. Tedaj vodnik odpelje psa poleg naprej proti naslednji postaji.
#21 špirala v desno (pes zunaj)	21. Špirala v desno – pes na zunanji strani zavojev Trije prometni stožci so postavljeni v ravno vrsto v medsebojni razdalji pribl. 1,5 m. Vodnik se mora okoli vseh stožcev gibati v desno (v smeri urinega kazalca), tako je pes na zunanji strani zavojev. Vodnik in pes gresta mimo prvega do tretjega stožca in okoli njega, se vrmeta nazaj in okoli prvega stožca, nadaljujeta do drugega stožca in okoli njega in se nazadnje vrmeta do prvega stožca in obkrožita še tega. Vsaka »zanka« gre tako okoli prvega stožca.

#22 špirala v levo (pes znotraj)	22. Špirala v levo – pes na notranji strani zavojev Trije prometni stožci so postavljeni v ravno vrsto v medsebojni razdalji pribl. 1,5 m. Vodnik se mora okoli vseh stožcev gibati v levo (nasprotno urinemu kazalcu), tako je pes na notranji strani zavojev. Vodnik in pes gresta mimo prvega do tretjega stožca in okoli njega, se vrmeta nazaj in okoli prvega stožca, nadaljujeta do drugega stožca in okoli njega in se nazadnje vrmeta do prvega stožca in obkrožita še tega. Vsaka »zanka« gre tako okoli prvega stožca.
#23 90° v desno + 2 koraka + sedi - naprej	23. Osnovni položaj – 90° zavoje v desno – 2 koraka– Osnovni položaj Pes sedi ob vodnikovi levi strani. Vodnik se na mestu zasuka v desno za ¼ kroga in nato napravi z vsako nogo po en korak naprej, nato se ustavi. Ko začne z gibanjem, povečuje vodnik psu poleg, ko pa se ustavi, pes v položaju poleg sede. Pes ne sme sedeti, dokler vodnik po zasuku ne napravi še dveh korakov.
#24 vijuganje - osmice	24. Vijuganje v osmicah naravnost tja in nazaj Štirje stožci so postavljeni v ravno vrsto, nekako 1,5 m – 2m vsaksebi. Vhod v vijuganje med stožci je med prvim in drugim stožcem tako, da je prvi stožec na vodnikovi levi strani. Pes in vodnik vijugata med stožci, obideta zadnji stožec in se vrmeta na začetek vrste. Smer izhoda iz niza stožcev je odvisna od položaja naslednje postaje.
#25 tunnel	25. Tunnel Pes hodi poleg ob vodniku. Pred tunelom se ustavi, pes sede ob levi nogi. Na povelje gre pes skozi tunel, vodnik pa mimo tunela po desni strani. Po koncu tunela lahko vodnik naredi še 2–3 korake naprej, pes pa se mu tačas pridruži v poleg in sede, ko se vodnik ustavi. Nato skupaj nadaljujeta pot proti naslednji postaji. Ni napaka, če pes, ki je hitrejši od vodnika, po izhodu iz tunela sede in počaka, da se mu vodnik pridruži v položaj poleg.

#26 klasični obrat levo-okrog	26. »Klasični« obrat levo okrog v gibanju Pes hodi poleg ob vodniku. Pri znaku se vodnik obrne levo v nasprotno smer (= 1/2 kroga, = 180°), pes pa ga obkroži po zunanji strani v smeri urinega kazalca (v desno) in se mu po koncu obrata priključi na levi strani v položaj poleg, nato nadaljujeta gibanje v novi (nasprotni) smeri. Pes in vodnik tako izvedeta obrata v različnih smereh, nato pa spet nadaljujeta pot skupaj v paru. Obrat se izvede v takem obsegu, da lahko vodnik in pes nadaljujeta proti naslednji vaji.
#27 višinska ovira	27. Preskok višinske ovire Za oviro se lahko uporabi poln skok ali skok s prečko. Višina ovire je odvisna od plečne višine psa. Vodnik se giblje desno od ovire, pes je ves čas v položaju poleg, razen ko preskoči oviro, in se takoj po preskoku ovire vrne v položaj poleg.
#33 odpoklic	28. Odpoklic Vodnik se ustavi, pes se v položaju poleg uleže. Vodnik od psa zahteva, naj počaka, nato pa se brez sodnikovih navodil oddalji od psa za cca 10 korakov, se obrne proti psu in brez sodnikovih navodil pokliče psa, naj sede predenj. Pes mora sedeti tako blizu pred vodnika, da se ta lahko dotakne ogrlice ali glave. Vaja je s tem zaključena, obvezno pa ji mora slediti ali vaja št.10 (v poleg okrog po desni) ali št.11 (v poleg po levi).
#29 gugalnica	29. Gugalnica Pri tej vaji uporabljamo gugalnico iz agilytija. Vodnik se približa gugalnici, psu povezuje poleg in se pomika naprej desno ob gugalnici. Pes se povzpne na gugalnico ves čas pa ostaja v položaju poleg, približno na sredini na vodnikovo povelje počaka (v položaju stoj) toliko časa, da se gugalnica prevesi na drugo stran, nato v položaju poleg nadaljujeta spust z gugalnice proti naslednji vaji.
#30 miza	30. Miza V neposredni bližini znaka se vodnik ustavi in pes sede, na vodnikovo povelje se pes oddalji od vodnika cca 10 korakov proti mizi na katero pes skoči in počaka na naslednje vodnikovo povelje, ki pa je lahko sedi ali prostor, kar pred izpitom oz. tekmovanjem določi sodnik. Na vodnikovo povelje se pes vrne k vodniku tako, da sede predenj. Vaja je s tem zaključena, obvezno pa ji mora slediti ali vaja št.10 (v poleg okrog po desni) ali št.11 (v poleg po levi).

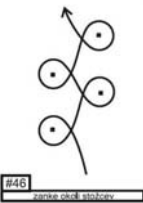
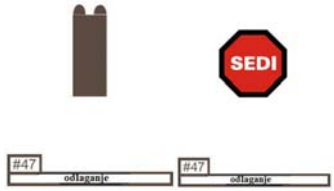
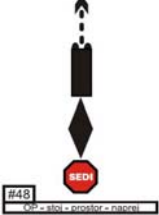
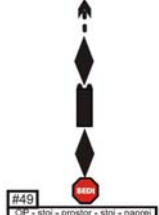
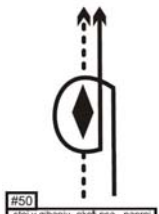
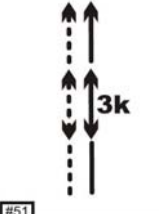
NALOGE IN ZNAKI ZA RAZRED RO-II (naloge št. 1-45)

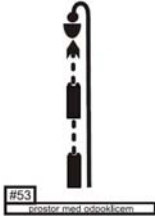
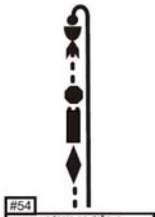

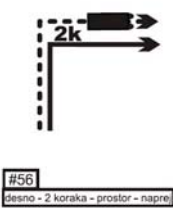
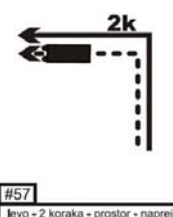
	31. Vijuganje v osmicah navzkrižno Pri tej nalogi se lahko kot motnja uporablja hrana ali igrače. Če se uporabi hrana, je treba pripraviti štiri posode z okusnimi priboljški. Posode so prekrite z žičnatimi pokrovi, ki onemogočijo psu, da bi se nagradil s priboljški, če bi zapustil položaj poleg in prišel do posod. Če se uporabi igrače, morajo biti to 4 predmeti v velikosti približno 15 x 15 cm. Posode so razporejene v obliki romba. Posodi na daljši diagonali sta 3 –3,5 m narazen, posodi na krajši diagonali pa 1,5 m. Vodnik in pes vstopita v vajo tam, kjer to označuje znak. Primer: skica gibanja-pes je na zunanji stani zavojev Vodnik po vstopu v romb zavije levo ali desno v smeri proti eni od posod na daljši diagonali, jo obkroži po zunanji strani in na enak način zaključi osmico pri posodi na nasprotni strani. Izhod iz romba je odvisen od tega, kje je naslednja postaja. Vodnik se pri tej nalogi ne ustavlja.
	32. Stoj za pregled – Odmik vodnika Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se ustavi in pes obstane ob levi nogi. Vodnik zahteva od psa, naj počaka, nato pa se umakne približno 2 m stran ter se obrne proti psu. Sodnik se približa psu in ga na kratko poboža, nato pa se umakne. Ko sodnik konča s pregledom, se vodnik vrne do psa v osnovni položaj tako, da gre mimo psa po desni strani, ga zadaj obide in se postavi v položaj poleg. Tedaj brez sodnikovega znaka s poveljem odpelje psa poleg naprej.
	33. Slalom Pri tej vaji uporabljamo slalom iz agilytija (6 palic). Vaja se začne tako, da vodnik psu poveljuje naj vstopi v slalom. Pes v slalom vstopi med prvo in drugo palico, pri tem se prva palica nahaja na levi strani psa. Vodnik lahko psa vodi z glasom ali ročnimi signali. Vaja je uspešno končana ko pes obide zadnjo (6) palico.
	34. Krog (zavoj 360°) v desno Pes hodi poleg ob vodniku, pri znaku naredita zavoj za 360° (cel krog) v desno. Vodnik se obrača na mestu, pes pa mu med obratom sledi v položaju poleg. Smer izhoda iz zavoja je enaka prvotni smeri gibanja.

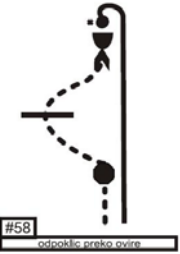

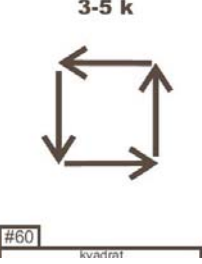
	35. Krog (zavoj 360°) v levo Pes hodi poleg ob vodniku, pri znaku naredita zavoj za 360° (cel krog) v levo. Vodnik se obrača na mestu, pes pa se med obratom pomika ritensko ob vodniku v položaju poleg. Smer izhoda iz zavoja je enaka prvotni smeri gibanja.
	36. OSN. POLOŽAJ - Zavoj na mestu v desno okrog za 180° – OSN. POLOŽAJ Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se ustavi in pes sede. Vodnik poveljuje poleg in se na mestu obrne za ½ kroga (180°) v svojo desno. Pes se med zavojem pomika v položaju poleg ob vodniku in sede ob njem, ko se ta ustavi. Zavoj se izvede v takem obsegu, da lahko vodnik in pes nadaljujeta proti naslednji vaji.
	37. OSN. POLOŽAJ - Zavoj na mestu levo za 180° – OSN. POLOŽAJ Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se ustavi in pes sede. Vodnik poveljuje poleg in se na mestu obrne za ½ kroga (180°) v svojo levo, pes pa se med obratom pomika ritensko ob vodniku v položaju poleg. Ko se vodnik ustavi, pes ob njem sede. Zavoj se izvede v takem obsegu, da lahko vodnik in pes nadaljujeta proti naslednji vaji.
	38. OSN. POLOŽAJ – zavoj v desno za 180° – naprej Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se ustavi in pes sede. Vodnik poveljuje poleg in se na mestu obrne za ½ kroga (180°) v svojo desno in takoj nadaljuje gibanje naprej, pes pa ga pri tem ves čas spremlja v položaju poleg. Zavoj se izvede v takem obsegu, da lahko vodnik in pes nadaljujeta proti naslednji vaji.
	39. OSN. POLOŽAJ – zavoj v levo za 180° – naprej Pes hodi poleg ob vodniku. Vodnik se ustavi in pes sede. Vodnik poveljuje poleg in se na mestu obrne za ½ kroga (180°) v svojo levo, pes pa se med obratom pomika ritensko ob vodniku v položaju poleg, nato takoj nadaljujeta gibanje naprej, pes pa ga pri tem ves čas spremlja v položaju poleg. Zavoj se izvede v takem obsegu, da lahko vodnik in pes nadaljujeta proti naslednji vaji.
	40. Sedi pred vodnikom – 1 korak nazaj – prostor, 2 koraka nazaj – sedi, 3 korake nazaj – prostor Vodnik zahteva od psa, naj sede predenj tako, kot je to opisano v prvem odstavku vaje št. 12. Nato se pomakne 1 korak nazaj in se ustavi – pes se pri tem uleže, nato se vodnik pomakne 2 koraka nazaj – pes se pri tem usede, nato se vodnik premakne 3 korake nazaj – pes se pri tem uleže. Pes se premakne vselej, ko se premakne vodnik in sede oz. leže vsakič ko se ta ustavi. Ker se naloga konča tako, da pes leži pred vodnikom, mora tej vaji vedno slediti vaja št. 10 (zaključek po desni) oz. 11 (zaključek po levi).
	41. 2 x višinski skok - levo in desno od vodnika Za oviro se lahko uporabi poln skok ali skok s prečko. Višina ovire je odvisna od plečne višine psa. Vodnik se približa znaku, ki je postavljen pribl. 7m pred in 2 metra desno od prve ovire. Psu ukaže, naj skoči, nato pa sam hodi ali steče mimo prve ovire 2 m desno od nje, nato psu ukaže naj skoči preko druge ovire. Ko pes preskoči drugo oviro, ga vodnik pokliče v položaj poleg ter se usmeri proti naslednji postaji na progi. Če je pes precej hitrejši od vodnika, ga ta po drugi oviri pokliče nazaj v poleg. Ne glede na to, kje na svoji liniji se vodnik trenutno nahaja, ni odbitnih točk, če se pes po drugi oviri takoj vrne v poleg. <u>Če pes ne preskoči obeh ovir, je vaja ocenjena nezadostno (0 točk)</u>

	42. OSNOVNI POLOŽAJ – odmik v teku – med tekom pred vodnika + sedi pred vodnikom Vodnik in pes se ustavita, pes sede ob levi nogi. Vodnik psu naroči, naj počaka, sam pa steče naprej. Po dveh ali treh korakih pokliče psa predse, pes mora takoj steči in prehiteti vodnika. Ko se pes približa položaju poleg, vodnik upočasni tek in se ustavi tako, da omogoči psu, da pride pravilno predenj. Če je treba, lahko vodnik zato stopi tudi 1-3 korake nazaj. Hitrost vodnikovega teka mora biti tolikšna, da ga pes lahko prehiteti. Celotna vaja naj bi bila opravljena na pribl. 10 metrih. Ker se naloga konča tako, da pes sedi pred vodnikom, morata tej vaji vselej slediti vaja št. 10 (v poleg po desni) ali vaja št. 11 (v poleg po levi).
	43. Prostor v gibanju Pes hodi poleg ob vodniku. Na povelje pes leže neposredno iz hoje. Vodnik nadaljuje s hojo (vsaj 5 korakov), ne da bi se prej ustavil. Nato se obrne, vrne do psa, ga obkroži in se postavi v osnovni položaj, poveljuje psu poleg in odideta naprej.
	44. OSNOVNI POLOŽAJ – Napreji v teku iz osnovnega položaja Pes hodi poleg ob vodniku in ko se vodnik ustavi, sede. Vodnik nato poveljuje psu poleg in začne teči takoj ko se premakne z mesta. Ta vaja je lahko uporabljena kot zadnja vaja na progi in se zaključi, ko vodnik in pes prečkata ciljno linijo pri znaku CILJ.
	45. Pomik v gibanju za en korak v desno Pes hodi poleg ob vodniku. Ko prideta do znaka, stopi vodnik z desno nogo za en korak vstran na desno, priključi levo nogo ter nadaljuje gibanje v prvotni smeri po novi liniji, za en korak pomaknjeni bolj v desno kot pri izhodišču. (Znak je lahko postavljen direktno na progo, tedaj mora vodnik izkoračiti v desno v razdalji 1m do 1,5 m pred znakom). Pes se mora prilagoditi spremembi vodnikove smeri tako, da se hkrati z vodnikom pomakne za en korak v desno s prečnim križanjem sprednjih in zadnjih nog.

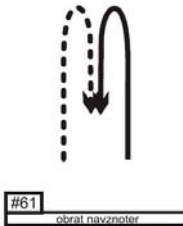
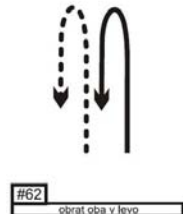
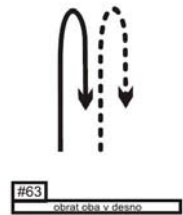

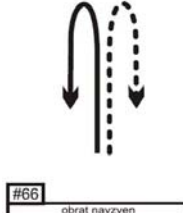

SEZNAM NALOG IN ZNAKOV ZA RAZRED RO-III (NALOGE 1-60)

#46 zanke okoli stožcev	46. Zanke okoli stožcev Štirje stožci so zamaknjeno postavljeni v dve vzporedni vrsti (po dva stožca v vsaki vrsti), med njimi je razdalja pribl. 1,5m - 2m. Prvi stožec stoji, glede na smer gibanja, na vodnikovi levi strani, drugi spet na desni, tretji na levi in zadnji na desni. Pes hodi poleg ob vodniku. Ko prideta do prvega stožca, ga obkrožita v levo smer (nasprotno od gibanja urinega kazalca), drugi stožec obkrožita v desno (v smeri gibanja urinega kazalca), tretjega spet v levo in zadnjega v desno, nato nadaljujeta hojo v smeri proti naslednji postaji.
#47 odlaganje	47. Odlaganje To vajo vodnik in pes izvedeta po zaključku svojega nastopa na progi, medtem ko nastopa vodnik, ki je na vrsti za njima. Vodnik in pes pred začetkom nastopa naslednjega para začneta z izvajanjem zadnje vaje. Ob znaku vodnik psu poveljuje prostor ali sedi (glede na sodnikova navodila), se od psa odmakne za cca 15 korakov in tam obstoji. Nato začne par, ki je naslednji na vrsti z izvajanjem vaj. Ko drugi par zaključi s progo, odide vodnik po psa, poveljuje poleg in s psom zapusti parkur. Če pes med vajo vstane, je diskvalificiran. (Merjenje časa se konča s predzadnjo vajo, čas odlaganja se ne meri).
#48 od = stoji = prostor = naprej	48. OSNOVNI POLOŽAJ – Stoj – Prostor – Naprej poleg Pes sedi ob vodnikovi levi nogi. Na vodnikovo povelje pes najprej vstane in obstoji v položaju poleg, nato na naslednje povelje leže, tudi v položaju poleg. Tedaj odpelje vodnik psa iz ležečega položaja naprej poleg proti naslednji postaji.
#49 od = stoji = prostor = stoji = naprej	49. OSNOVNI POLOŽAJ – Stoj – Prostor - Stoj - Naprej poleg Pes sedi ob vodnikovi levi nogi. Na vodnikovo povelje pes najprej vstane in obstoji v položaju poleg, nato se na vodnikovo povelje uleže, tudi v položaj poleg, nato na povelje stoj zopet vstane. Tedaj odpelje vodnik psa iz stoječega položaja naprej proti naslednji postaji.
#50 stoj v gibanju - okoli psa - naprej	50. Stoj v gibanju – Vodnik okoli psa - Naprej poleg Pes hodi poleg ob vodniku. Pri znaku poveljuje vodnik psu stoj, pes mora brez oklevanja obstati pri miru. Nato vodnik obkroži psa in se vrne v izhodiščni položaj poleg, od koder skupaj nadaljujeta poleg proti naslednji postaji.
#51 od = 3 korake vzvratno = odhaj	51. 3 korake vzvratno med hojo poleg Pes hodi poleg ob vodniku. Med hojo se vodnik brez ustavljanja umakne za 3 korake nazaj, nato nadaljuje z vajo naprej poleg proti naslednji postaji. Pes se mora vodniku ves čas prilagajati in ostati v položaju poleg, pri tem pa ne sme sesti.

	52. Preskok daljinske ovire - vodnik teče zraven Vajo sestavljajo 3 različno visoke ovire, dolge pribl. 150 cm in široke pribl. 20 cm. Najvišja ovira je visoka cca 35 cm. Na progi so postavljene v enakomernih razdaljah in si sledijo po velikosti. Skupna dolžina skoka je odvisna od plečne višine psa in sicer je enaka dvojni višini predpisani za višinske skoke. Ta vaja se začne pribl. 2 m pred oviro. Vodnik psu ukaže, naj skoči, sam pa lahko steče po desni strani mimo ovire. Ko pes preskoči oviro, ga vodnik pokliče v položaj poleg ter se usmeri proti naslednji postaji na progi.
	53. Prostor med odpoklicem Vodnik se pri znaku ustavi in pes se uleže. Vodnik se za cca 15 korakov oddalji od psa in se obrne proti psu, nato psa pokliče k sebi. Nekje na pol poti vodnik psu poveljuje prostor. Pes se takoj uleže, vodnik nato psa ponovno pokliče naj pride. Vaja se konča z vajo št. 10 (zaključek po desni) oz. 11 (zaključek po levi).
	54. Vodenje na daljavo Vodnik in pes se približata znaku, vodnik se ustavi in psu poveljuje stoj ter se od psa oddalji cca 10 korakov (pes pri tem ne sme sestiti). Obrne se proti psu, nato psu poveljuje, naj se iz položaja stoj na istem mestu uleže, nato pa na naslednje povelje še usede. Zatem vodnik psa pokliče predse, kjer pes sede. Vaja se konča z vajo št. 10 (zaključek po desni) oz. 11 (zaključek po levi).
	55. Odpoklic preko ovire Vodnik in pes se približata sredini ovire, vodnik se ustavi in pes sede (na sredino pred oviro). Vodnik nato obide oviro in se po 10 korakov na drugi strani ovire ustavi in obrne proti psu ter psa odpokliče (pri tem mora pes preskočiti oviro in nato sestiti pred vodnika). Vaja se konča z vajo št. 10 (zaključek po desni) oz. 11 (zaključek po levi).
	56. Zavoj v desno – dva koraka in nato prostor Vodnik in pes se v položaju poleg premikata naprej, nato vodnik zavije pravokotno v desno (pes mu sledi v položaju poleg), po dveh korakih (z vsako nogo po en korak) po zavoju se vodnik ustavi in pes se na vodnikovo povelje uleže. Takoj nato nadaljujeta naprej poleg do naslednjega znaka.
	57. Zavoj v levo – dva koraka in nato prostor Vodnik in pes se v položaju poleg premikata naprej, nato vodnik zavije pravokotno v levo (pes mu sledi v položaju poleg), po dveh korakih (z vsako nogo po en korak) po zavoju se vodnik ustavi in pes se na vodnikovo povelje uleže. Takoj nato nadaljujeta naprej poleg do naslednjega znaka..

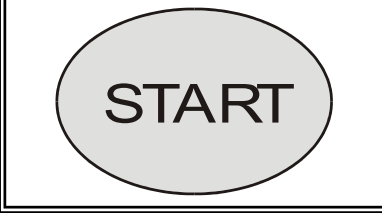

	58. Odpoklic s stranskim preskokom višinske ovire Ta vaja zahteva znak za vajo in stožec, ki označuje končno pozicijo vodnika in psa. Vodnik in pes se ustavita ob znaku, ki je postavljenem pribl. 7m pred in 2m desno od ovire, pes sede. Vodnik se napoti brez psa v ravni črti naravnost naprej do stožca, ki označuje dolžino odmika, se ustavi in se obrne proti psu tako, da gleda naravnost vanj. Psu naroči, naj preskoči oviro. Pes mora po preskoku ovire priti do vodnika in sesti predenj. Vaja se konča z vajo št. 10 (zaključek po desni) oz. 11 (zaključek po levi).
	59. PRINAŠANJE PREDMETA Vodnik pred pričetkom izpita/tekmovanja asistentu sodnika izroči predmet v velikosti cca 10x10 cm (igračko, žogico, prinosilo, rokavico, ...). Ko se vodnik in pes približujeta znaku za to vajo, asistent približno 3 m stran od znaka (tedaj, ko sta vodnik in pes že mimo njega in mu kažeta hrbet) neopazno položi predmet na tla. Pes tako ne more videti, kaj je storil. Na ciljni črti, ki označuje dolžino odmika (to je cca 10-15 korakov) vodnik in pes izvedeta obrat levo okrog (vaja št.7) ali desno okrog (vaja št.6), nato pes sede poleg ob vodniku. Vodnik opozori psa na predmet in ga pošlje ponj. S predmetom v gobčku se pes vrne do vodnika in sede predenj. Vodnik mu vzame predmet; s tem je vaja zaključena. Ta naloga je lahko postavljena le kot zadnja vaja, na koncu proge .
	60. KVADRAT Vodnik in pes se približata znaku in obstojita, nato pa izvedeta hojo v kvadratu. Na vodnikovo povelje se pes in vodnik v položaju poleg: • najprej pomakneta za 3-5 vodnikovih korakov vzvratno (= 1. linija), • nato pa nadaljujeta hojo tako, da izvedeta 3-5 korakov v levo ali desno (pes se ob vodniku pomika v položaju poleg s prečnim križanjem nog) (= 2. linija), • nato 3-5 korakov naprej (= 3. linija), • ter na koncu 3-5 korakov v smeri, nasprotni tisti, kot si jo je vodnik izbral na 2. liniji (pes se ob vodniku pomika v položaju poleg s prečnim križanjem nog) (= 4. linija) Nato v položaju poleg nadaljujeta hojo do naslednje postaje.

SEZNAM NALOG IN ZNAKOV ZA RAZRED RO-IV (naloge 1-30 in 61-72)

#61 obrat navznoter	61 - Obrat navznoter Ta vaja se uporablja le ko je pes na levi strani vodnika. Vodnik in pes se istočasno obrneta eden proti drugemu (vsak na svoji osi) in nadaljujeta v položaju poleg (s tem, da se pes sedaj nahaja na desni strani vodnika). Pri tej vaji pride do spremembe smeri gibanja psa in vodnika.
#62 obrat oba v levo	62 - Obrat – oba levo Ta vaja se uporablja le ko je pes na levi strani vodnika. Vodnik in pes simultano izvedeta obrat v levo (vsak na svoji osi) in nadaljujeta v položaju poleg (s tem, da se pes sedaj nahaja na desni strani vodnika). Pri tej vaji pride do spremembe smeri gibanja psa in vodnika.
#63 obrat oba v desno	63 - Obrat - oba v desno Ta vaja se uporablja le ko je pes na levi strani vodnika. Vodnik in pes simultano izvedeta obrat v desno (vsak na svoji osi) in nadaljujeta v položaju poleg (s tem, da se pes sedaj nahaja na desni strani vodnika). Pri tej vaji pride do spremembe smeri gibanja psa in vodnika.
#64 menjava položaja zadaj	64 - Menjava smeri zadaj Ta vaja se uporablja le ko je pes na desni strani vodnika. Pes v položaju poleg hodi ob vodniku. Na vodnikov ukaz pes zaostane in se za vodnikom premakne na levo stran vodnika in tam nadaljuje s hojo v položaju poleg. Pri tej vaji ne pride do spremembe smeri gibanja.
#65 menjava položaja spredaj	65 - Menjava smeri spredaj Ta vaja se uporablja le ko je pes na desni strani vodnika. Pes v položaju poleg hodi ob vodniku. Na vodnikov ukaz pes vodnika prehití in se postavi na levo stran, kjer nato nadaljuje s hojo v položaju poleg. Pri tej vaji ne pride do spremembe smeri gibanja.
#66 obrat navzven	66 - Obrat navzven Ta vaja se uporablja le ko je pes na levi strani vodnika. Pes v položaju poleg hodi ob vodniku. Na vodnikov ukaz se tako vodnik kot pes istočasno (vsak na svoji osi) obrneta navzven (stran eden od drugega) in nadaljujeta v položaju poleg (s tem, da se pes sedaj nahaja na desni strani vodnika). Pri tej vaji pride do spremembe smeri gibanja psa in vodnika.
#67 menjava pol. med vod. nogami	67 - Menjava smeri med nogami vodnika Ta vaja se uporablja le ko je pes na desni strani vodnika. Pes v položaju poleg hodi ob vodniku. Na vodnikovo povelje pes zamenja stran tako, da se med vodnikovimi nogami prestavi na levo stran in od tam nadaljuje hojo v položaju poleg. Pri tej vaji ne pride do spremembe smeri gibanja. OPOMBA: Vodniki, kateri zgoraj omenjene vaje niso sposobni opraviti (zaradi velikosti psa), morajo to vnaprej omeniti sodniku, ki nato dovoli zamenjavo vaje 67 z vajo 64 ali 65.

	68 - Zaključek po levi + sedi Ta vaja se uporablja le ko je pes na desni strani vodnika. Pri vajah kjer pride do pozicije kjer se pes usede pred vodnikom postaja določa, da pes zaključí vajo tako, da obkroži vodnika po levi strani in se na desni strani pridruži v položaj poleg, kjer sede. Pri tej vaji ne pride do spremembe smeri gibanja.
	69 - Zaključek po levi + naprej Ta vaja se uporablja le ko je pes na desni strani vodnika. Pri vajah kjer pride do pozicije kjer se pes usede pred vodnika postaja določa, da pes zaključí vajo tako, da obkroži vodnika po levi strani in se na desni strani pridruži v položaj poleg, se obrne v smer vodnikovega gibanja ter nadaljuje hojo v položaju poleg (pes se pri tem ne sme usesti). Pri tej vaji ne pride do spremembe smeri gibanja.
	70 - Zaključek po desni + sedi Ta vaja se uporablja le ko je pes na levi strani vodnika. Pri vajah kjer pride do pozicije kjer se pes usede pred vodnika postaja določa, da pes zaključí vajo tako, da se umakne v desno in sede na desni strani ob vodniku. Dovoljena je tudi »flip« izvedba zaključka (pes skoči v zrak, se med skokom obrne in pristane v sedeč položaj levo od vodnika). Pri tej vaji ne pride do spremembe smeri gibanja.
	71 - Zaključek po desni + naprej Ta vaja se uporablja le ko je pes na levi strani vodnika. Pri vajah kjer pride do pozicije kjer se pes usede pred vodnika postaja določa, da pes zaključí vajo tako, da se umakne v desno, se obrne v smer vodnikovega gibanja ter nadaljuje hojo v položaju poleg (pes se pri tem ne sme usesti). Pri tej vaji ne pride do spremembe smeri gibanja.
	72 – Korak v levo Ta vaja se uporablja le ko je pes na desni strani vodnika (podobno kot vaja št.45). Razlika je le v tem, da se vodnik in pes s križanjem nog premikata v levo.

1.1 ZNAKA ZA START IN CILJ

	Znak je postavljen na desni strani startne črte. Pred začetkom tekmovanja čakata vodnik in pes tik pred startno črto. Merjenje časa se začne, ko vodnik in pes prečkata štartno črto. Sojenje se začne na sodnikovo povelje »Naprej«.
	Znak je postavljen na desni strani ciljne črte. Sojenje in merjenje časa se konča, ko vodnik in pes prečkata ciljno črto.